

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Boudové Zvěřinové a soudkyň JUDr. Danuše Kudrnové a Mgr. Kateřiny Frankové ve věci **péče o nezletilou** [redacted] zastoupenou Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí se sídlem v Brně, Šilingrovo nám. 3/4, Brno, dceru matky [redacted] a, narozené [redacted] bytem [redacted] zastoupené JUDr. Olgou Löblovou, advokátkou v Praze 2, Anglická 20, a otce [redacted], narozeného [redacted] bytem [redacted], zastoupeného JUDr. Jiřím Šídlem, advokátem v Horoměřicích, ul. Malá 967, o **úpravu poměrů, úpravu styku a nahrazení souhlasu otce s vycestováním nezletilé, o odvolání otce** proti rozsudku Okresního soudu Praha – východ ze dne 17. června 2015, č.j. 30 Nc 7/2013-613, ve spojení s opravným usnesením ze dne 13. července 2015, č.j. 30 Nc 7/2013-677,

t a k t o :

1. Rozsudek soudu prvního stupně se

- 1. ve výrocích I., II., V. a VIII. p o t v r z u j e ,**
- 2. ve výroku III. m ě n í tak, že dlužné výživné za období od 20.12.2012 do 30.11.2015 ve výši 204.097,- Kč je otec povinen zaplatit k rukám matky do 30.6.2016,**
- 3. ve výroku IV. písm. e) m ě n í tak, že otec je oprávněn stýkat se s nezletilou [redacted] každý lichý rok od 23.12. od 18.00 hodin do 30.12. do 18.00 hodin, jinak se ve výroku IV. p o t v r z u j e ,**

4. ve výroku VI. **z r u š u j e** a v tomto rozsahu se v r a c í soudu prvního stupně k dalšímu řízení,
 5. ve výroku IX. **m ě u í** tak, že předběžná vykonatelnost, a to doručením rozsudku, se vyslovuje u výroků I., IV., V. a VIII.
- II. Rodiče jsou povinni zaplatit České republice na účet Okresního soudu Praha – východ náklady řízení, a to každý z rodičů částku 23.777,25 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
 - III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ani před soudem odvolacím.

O d ů v o d ů ě n í :

Shora označeným rozsudkem soud prvního stupně svěřil nezletilou [REDAKCE] do péče matky s účinností od 20.12.2012 (výrok I.), otec uložil s účinností od 20.12.2012 přispívat na výživu nezletilé částkou 8.000,- Kč měsíčně splatnou vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky (výrok II.) a dlužné vyživné za období od 20.12.2012 do 17.6.2015 ve výši 207.000,- Kč otec uložil zaplatit do šesti měsíců od právní moci rozsudku (výrok III.). Výrokem IV. soud prvního stupně upravil styk otec s nezletilou, a to a) v každém kalendářním roce v době podzimních prázdnin (na přelomu září a října) školního roku vyhlašovaných pro školu, kterou nezletilá [REDAKCE] navštěvuje, a to od soboty, kterou prázdniny počínají od 18.00 hodin do následující druhé soboty (tj. dva po sobě jdoucí týdny těchto prázdnin) do 18.00 hodin, b) každý sudý rok v době zimních (vánočních) prázdnin od 26.12. od 18.00 hodin do soboty předcházející pokračování školní docházky v následujícím roce do 18.00 hodin, c) každý lichý rok v době zimních (vánočních) prázdnin od soboty, kterou prázdniny počínají od 18.00 hodin do 30.12. téhož roku do 18.00 hodin, d) v každém kalendářním roce v době sportovních prázdnin (v měsíci únoru) školního roku vyhlašovaných pro školu, kterou nezletilá [REDAKCE] navštěvuje, a to od soboty, kterou prázdniny počínají od 18.00 hodin do následující těchto prázdnin do 18.00 hodin, e) v každém kalendářním roce v době jarních prázdnin (na přelomu března a dubna) školního roku vyhlašovaných pro školu, kterou nezletilá [REDAKCE] navštěvuje, a to od soboty, kterou prázdniny počínají od 18.00 hodin do následující druhé soboty těchto prázdnin (tj. dva po sobě jdoucí týdny) do 18.00 hodin, f) v každém kalendářním roce v době letních prázdnin (na přelomu července a srpna) školního roku vyhlašovaných pro školu, kterou nezletilá [REDAKCE] navštěvuje, a to od soboty, kterou prázdniny počínají od 18.00 hodin do následující páté soboty těchto prázdnin (tj. čtyři po sobě jdoucí týdny) do 18.00 hodin. Tímto výrokem (IV.) rovněž matka uložila povinnost sdělit otec termíny prázdnin vyhlášených školou, kterou nezletilá [REDAKCE] bude navštěvovat, do 1. září každého roku, dále povinnost nezletilou ke styku s otcem řádně připravit a umožnit komunikaci přes skype, nezletilou ke styku s otcem předat a po ukončení styku opět převzít v místě bydliště otce, přičemž je povinna nezletilou ke styku s otcem na své náklady dopravit do ČR a po styku z ČR na své náklady odvézt. Soud prvního stupně dále uvedeným rozsudkem uložil matce povinnost umožnit otcí styk s nezletilou [REDAKCE] prostřednictvím skype každý týden v roce ve čtvrtek od 18.00 hodin do 18.30 hodin českého času a zajistit,

aby průběh styku s otcem probíhal nerušeně, zajistit nezletilé přístup ke skype (výrok V.), udělil za otce souhlas s vycestováním nezletilé [redacted] do Švýcarska, které bude místem jejího trvalého bydliště a výkonu školní docházky (výrok VI.), otcí uložil zaplatit České republice – Okresnímu soudu Praha – východ náhradu nákladů řízení za znalecký posudek ve výši 47.554,50 Kč do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku (výrok VII.), zrušil usnesení Okresního soudu Praha – východ ze dne 15.5.2014, č.j. 30 Ne 7/2013-57, kterým byl matce uložen zákaz vycestování s nezletilou mimo území ČR (výrok VIII.), stanovil předběžnou vykonatelnost výroků I., IV., V., VI. a VIII. rozsudku, a to jeho doručením (výrok IX.), a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok X.).

Rozsudek soud prvního stupně odůvodnil tím, že nezletilou [redacted] lze svěřit do péče matky, a to jednak s ohledem na to, že se v péči matky dlouhodobě nachází, prospívá jak ve škole, tak v mimoškolních činnostech, a jednak s ohledem na opakovaně vyjádřené přání nezletilé vrátit se zpátky do Švýcarska s matkou a bydlet tam se svým bratrem [redacted] a manželem matky. Podle znaleckého posudku má nezletilá kladný vztah k oběma rodičům, neméně užší vztah má k matce, s ní se více identifikuje. Na druhé straně však péči obou rodičů vnímá pozitivně, neodmítá ji. Má vytvořeny vhodné podmínky pro svůj rozvoj u obou rodičů, prostředí u matky se však jeví více stabilnější. Nezletilá [redacted] vynikala se svým polorodným bratrem [redacted], má ho velmi ráda a v současné době delšího odloučení ho postrádá. Pokud by byla svěřena do péče otce, mohl by být jejich vztah nenávratně narušen a poškozen. Matka, jak dále uvedl soud prvního stupně, podporuje styk nezletilé s otcem, pouze se snažila upřesnit hranice styku, vždy se snažila o dohodu s otcem v tomto směru. Nezletilá tak má možnost udržovat svůj kontakt s otcem. Obava otce, že svěřením nezletilé do péče matky již dceru nikdy neuvidí, se proto jeví jako lichá. Soud prvního stupně dále uvedl, že prostředí ve Švýcarsku je pro nezletilou vhodné, matka tam bydlí se svým současným manželem v domě se zahradou. Matka ve Švýcarsku pracovala (před návratem do ČR) jako referentka, její manžel pracuje jako IT specialista na ministerstvu. Nezletilá [redacted] se na prostředí ve Švýcarsku a na německý jazyk adaptovala, získala si spoustu kamarádů, zahájila tam povinnou školní docházku. Otec žije ve vlastním rozsáhlém rodinném domě se zahradou, plně vybaveném, rovněž vhodném pro výchovu nezletilé. Pracuje jako OSVČ a dosahuje příjmu okolo 120.000,- Kč hrubého měsíčně. Má ještě dvě již zletilé dcery, kterým přispívá každé 6.000,- Kč měsíčně a platí jim nadstandardní potřeby (koupě automobilu, placení bytu, dovolené apod.). Na výživu nezletilé [redacted] začal otec přispívat až na základě předběžného opatření, a to od srpna 2014 částkou 3.000,- Kč měsíčně. Potřebám nezletilé i majetkovým poměrům otce odpovídá výživné ve výši 8.000,- Kč, jak uzavřel soud prvního stupně. S ohledem na svěřením nezletilé do péče matky soud zároveň upravil styk otce s dcerou, a to v takovém rozsahu, aby nezletilá měla možnost rovněž trávit nějaký svůj čas ve Švýcarsku se svými vrstevníky, popřípadě věnovat se svým zájmům. Současně upravil styk prostřednictvím skype a uvedl, že tento styk je možno považovat za styk blízký osobnímu, byť osobní styk nelze žádnou jinou formou nahradit. S ohledem na vzdálenost obou domovů je však tento styk namístě. Vzhledem k tomu, že matka sama rozhodla o tom, že dalším bydlištěm nezletilé bude Švýcarsko, nemůže jít tato skutečnost k tíži otce, proto soud prvního stupně matce uložil povinnost nezletilou ke styku do České republiky dovézt a po styku ji zpět na vlastní náklady odtud odvézt. Z důvodů výše uvedených pak soud udělil za otce souhlas s vycestováním nezletilé [redacted] do Švýcarska, které bude místem jejího trvalého bydliště a místem výkonu školní docházky, neboť je v jejím zájmu, aby mohla nadále pobývat ve Švýcarsku v rámci své blízké rodiny spolu s matkou, jejím manželem a polorodným bratrem [redacted].

Proti rozsudku soudu prvního stupně, a to proti všem jeho výrokům, podal v zákonné lhůtě odvolání otec. Namítl, že rozhodnutí je předčasné a řízení neúplné, proto závěry soudu prvního stupně neodpovídají skutečnostem, majícím vliv na rozhodnutí. Ve vztahu k výroku o svěřeni nezletilé do péče matky popřel tvrzení, že by matka od narození o dceru pečovala výhradně osobně. I on se dceři věnoval zrovna tak, byl s ní nekrátolik času, jako matka, neboť chodil do práce a zajišťoval rodinu. Nesouhlasil ani s tvrzením, že je nezletilá zvyklá na přítomnost svého polorodého bratra. V současné době je [redacted] již více než rok v ČR bez každodenní přítomnosti bratra a nijak tím nestrádá. Tento vztah a jeho případná újma pro nezletilou navíc ani nebyla odborně zkoumána. Souhlasit nelze ani s tvrzením, že prostředí u matky je stabilnější, že je matka větší jistotou pro dceru. Otec v této souvislosti poukazoval na předchozí vztahy matky, kdy během manželství odešla (aniž problémy řešila s manželem) a s jiným mužem počala syna [redacted]. Poté se k manželovi vrátila, avšak později opětovně odešla a navázala známost s otcem nezletilé [redacted]. Když matka otěhotněla, nechtěla si dítě ponechat a učinila tak pouze proto, že jí otec přesvědčil, že se o nezletilou postará. Problémy v soužití rodičů pak odmítla řešit za pomoci odborníků na partnerské vztahy, jak otec navrhoval. Naopak v té době již navázala několik vztahů přes internet, přičemž jeden z nich vyvrcholil jejím odstěhováním i s dětmi do Švýcarska (bez vědomí a souhlasu otce). Přitom nezletilá byla zvyklá na prostředí u otec, matka ji z tohoto prostředí vytrhla a donutila nedobrovolně žít v cizím prostředí. Otec poukazoval na nález Ústavního soudu, Úmluvu o právech dítěte, komentář Výboru pro práva dítěte a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva. Z nich vyplývá, že základním kamenem je zásada nejlepšího zájmu dítěte. Ten by měl být přizpůsoben a definován individuálně s ohledem na specifickou situaci, v níž se dítě nachází. Nejedná se však o hledisko jediné (formulace „předním hlediskem“), nejlepší zájem dítěte může být v konfliktu s oprávněnými zájmy ostatních osob (dalších dětí, rodičů apod.). Tento nejlepší zájem dítěte je proto možno, ba dokonce nutno, vyvažovat s ostatními oprávněnými zájmy, zájem dítěte však má vyšší váhu než ostatní oprávněné zájmy, které je však také nutno vzít v potaz. Při formulování nejlepšího zájmu dítěte je tudíž nutné brát v potaz postoj dítěte, identitu dítěte, zachování rodinného prostředí a udržování vazeb, péči o ochranu a bezpečí dítěte, příslušnost dítěte ke zranitelné skupině dětí, právo dítěte na zdraví a právo dítěte na vzdělání. Výbor pro práva dítěte zároveň zdůraznil, že v zájmu dítěte zpravidla je, aby bylo v péči obou rodičů. Jestliže tudíž jsou u všech osob, které o svěřeni dítěte do péče jeví upřímný zájem, veškerá relevantní kritéria naplněna stejnou měrou, je žádoucí dítě svěřit do společné či střídavé výchovy těchto osob či přijmout opatření, která takový postup v budoucnu umožní. Jen takto jsou totiž zajištěny podmínky pro všestranný rozvoj dítěte a jen takovým postupem lze minimalizovat zásah do rodinného života dítěte i o jeho svěřeni do péče usilujících osob. Mezi kritéria, která musí obecné soudy z hlediska nutnosti rozhodovat v nejlepším zájmu dítěte v řízení o úpravě výchovných prostředí vzít v potaz, patří zejména 1) existence pokrevního pouta mezi dítětem a o jeho svěřeni do péče usilující osobou (rodina představuje primárně biologické pouto a teprve následně sociální institut), 2) míra zachování identity dítěte a jeho rodinných vazeb v případě jeho svěřeni do péče té které osoby (aby dítě nebylo odtrženo zejména od osob, k nimž má silnou náklonnost, u nichž dlouhodobě setrvalo a u nichž nachází svůj domov, a od svých sourozenců), 3) schopnost osoby usilující o svěřeni dítěte do péče zajistit jeho vývoj a fyzické, vzdělávací, emocionální, materiální a jiné potřeby (nutno posuzovat zejména věk, zdravotní stav, materiální zabezpečení, výchovné a intelektuální schopnosti a morální integritu dané osoby a její chování k dítěti) a 4) přání dítěte (nelze však přitom rozhodnutí založit toliko na přání dítěte a nikoliv na pečlivém a komplexním posuzování jeho zájmů, jeho názor je nutné hodnotit s přihlédnutím k věku a rozumové vyspělosti dítěte). Výčet uvedených kritérií je však pouze demonstrativní, jak konstatoval i Ústavní soud. Obecné soudy jsou nejen

oprávněny, ale i povinny vzít v potaz i další relevantní kritéria, pokud to specifické okolnosti projednávaného případu vyžadují. Mezi taková kritéria však nepatří nesouhlas jednoho z rodičů, česká právní úprava nevyžaduje ke svěření dítěte do střídavé péče souhlas obou rodičů. Ústavní soud rovněž konstatoval, jak dále poukazoval otec v odvolání, že i když jsou splněna všechna uvedená kritéria u obou rodičů ve zhruba stejné míře, mohou nastat specifické okolnosti, které brání svěření dítěte do střídavé péče. Těmito okolnostmi může být například specifický zdravotní či psychický stav dítěte, velká vzdálenost bydlišť rodičů (s tím související školní docházka dítěte), nevhodná komunikace mezi rodiči (její absence či zhoršená kvalita). Rozhodnutí, kdy soud nevyhoví rodiči žádajícímu střídavou péči, však musí být podrobně a přesvědčivě odůvodněno a musí být uvedeno, jaké kroky byly podniknuty k případnému odstranění daných překážek. V intencích stanoviska Ústavního soudu však soud prvního stupně nepostupoval, čímž porušil práva nejen otce, ale i nezletilé, a došel tak k naprosto nesprávnému rozhodnutí.

Ve vztahu k výživnému otec v odvolání namítl, že ani v tomto případě soud prvního stupně nepostupoval *lege artis*. Spokojil se pouze stvrzením otce o jeho výdělkových poměrech, ačkoli otec sám upozorňoval, že se jedná o jeho hrubý odhad. Soud si nevyžádal daňové přiznání otce, nezkoumal jeho výdělkové poměry, a toto neprovedl ani u matky. Nepřihlédl ani k tvrzení otce, že v nejbližší době očekává narození dalšího potomka. Přesto, že matka byla s nezletilou protiprávně ve Švýcarsku, soud prvního stupně došel k závěru, že otec by jí měl ještě za nezákonné vycestování platit dlužné výživné. Nevzal vůbec v potaz, že po celou dobu soužití rodičů to byl pouze otec, kdo zabezpečoval chod rodiny ekonomicky, matka nikdy ničím nepřispěla. Naopak volné chvíle trávila v restauraci provozované otcem, kde se více než dceri věnovala alkoholu. Důkazy otcem k tomu navržené soud prvního stupně odmítl. I v tomto směru tak zůstalo dokazování neúplné.

Proti rozhodnutí soudu prvního stupně ohledně úpravy styku s nezletilou otec namítl, že je výsledkem neúplného dokazování a hodnocení případu. Naprostý informační a rozhodovací šum však nastal u výroku IV, písm. f). Při vyhlášení rozsudku byli účastníci srozuměni s tím, že se jedná o pět týdnů, následně však soud prvního stupně opravným usnesením uvedl, že se jedná pouze o čtyři týdny. Přitom pět týdnů odpovídalo i dohodě rodičů a nebyl důvod tuto dohodu měnit.

Otec v odvolání dále namítl, že bylo vhodné matku podrobit komplexnějšímu vyšetření, ať již psychologickému či psychiatrickému. Poukazoval přitom na hodnocení znaleců Dr. Hynka Dr. Pavláta, kteří uvedli, že osobnost matky je v mezích širší normy, dále však tuto problematiku nerozvedli a ani neuvedli, co tím mají na mysli. V době, kdy matka byla s nezletilou ve Švýcarsku, odmítala s otcem komunikovat, a v jejím chování lze spatřovat náznaky, že po návratu do Švýcarska bude otec styk s dcerou odmítán a zamezován a bude na něj činěn nátlak. Namítl, že nebyla kvalifikovaně zodpovězena otázka delšího vlivu matky na nezletilou. Závěry znaleců nejsou ničím exaktně odůvodněny, jedná se prostě o jejich přesvědčení. Další námitka otce se týkala výstachu nezletilé Barbary soudem bez přítomnosti kohokoliv jiného. Byť zákon (§ 100 odst. 3 o.s.ř.) tuto možnost uvádí, dle otce dítě v první třídě základní školy podléhá vlivům, které soud není schopen rozpoznat.

Odvolání otce směřovalo i proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení státu. Otec namítl, že matka je dle svých tvrzení majetkově zajištěna (je schopna poskytovat výživu oběma nezletilým v plné výši), měla by proto nést svou část nákladů řízení. I v tomto směru tudíž soud prvního stupně dle otce pochybil.

Nesprávné je dle otce i rozhodnutí o předběžné vykonatelnosti výroků VI. a VIII. Výrok o prohlášení vřle nemůže být titulem pro výkon rozhodnutí, nelze tudíž hovořit ani o jeho vykonatelnosti v pravém slova smyslu. Je proto vyslovení předběžné vykonatelnosti u tohoto výroku vyloučeno.

Otec navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, resp. následně navrhl, aby byl napadený rozsudek změněn a nezletilá [redacted] byla svěřena do střídavé péče obou rodičů.

Matka především namítla, že by odvolání otce mělo být odmítnuto, neboť v zákonné lhůtě podané tzv. blanketní odvolání nelze považovat za řídicí (z odvolání otce není patrné, v jakém rozsahu je rozsudek napadán, v čem je spatřována jeho nesprávnost a čeho se odvolatel domáhá), přitom se nejedná o vadu odvolání, která může být zhojena postupem podle § 209 o.s.ř., ale o absenci podstatných náležitostí odvolání. A pokud nebylo toto odvolání do uplynutí zákonné odvolací lhůty doplněno, mělo by být (odvolání podané po uplynutí této lhůty) jako opožděné odmítnuto. Pro případ, že odvolací soud odvolání otce projedná a bude o něm meritorně rozhodovat, matka navrhla potvrzení napadeného rozsudku.

Rovněž kolizní opatrovník navrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně.

Dnem 1. ledna 2014 nabyla účinností novela zákona č. 99/1963 Sb. (občanský soudní řád), provedená zákonem č. 293/2013 Sb. Odvolací soud se proto nejprve zabýval tím, podle které právní úpravy o odvolání otce rozhodnout. Toto řeší přechodná ustanovení novely občanského soudního řádu v čl. II odst. 2, podle kterého pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 99/1963 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Odvolací soud proto při svém rozhodování vycházel z občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2013.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně je přípustné, podal je otec jako účastník řízení, učinil tak v zákonné lhůtě (§ 201, § 202 a contr., § 204 odst. 1 věta první o.s.ř.) a odvolání splňuje náležitosti podle § 205 odst. 1 o.s.ř., přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v mezích odvolání včetně řízení jeho vydání předcházejícího podle § 212 písm. a) a § 212a odst. 1, 3 a 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání je zčásti opodstatněné.

K námitce matky o opožděnosti odvolání otce odvolací soud poznamenává, že včas podaným tzv. blanketním odvoláním otec napadl rozsudek soudu prvního stupně, který dostatečně specifikoval, výslovně ve všech jeho výrozech. Toto blanketní odvolání neobsahovalo v rozporu s ustanovením § 205 odst. 1 o.s.ř. uvedení, v čem je spatřována nesprávnost napadeného rozhodnutí nebo postupu soudu (odvolací důvod) a čeho se odvolatel domáhá (odvolací návrh). Tyto náležitosti však otec doplnil dodatečně. Pokud by tak neučinil, bylo by na soudu prvního stupně, aby se postupem podle § 209 za použití § 43 o.s.ř. postaral o odstranění této vady odvolání. Až v případě, že by na výzvu nebyla vada odstraněna, by bylo možné dít příslušné závěry. V tomto směru odvolací poukazuje na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, který uzavřel, že neuvede-li účastník ve včas podaném odvolání odvolací důvod (nebo odvolací návrh), jedná se o odstranitelnou vadu odvolání, o jejíž nápravu je soud povinen se pokusit postupem podle § 43 o.s.ř. Je tomu tak proto, že odvolatel není při změně nebo doplnění odvolacího důvodu či odvolacího návrhu omezen odvolací lhůtou (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Odo 631/2004, ze dne 30.11.2005).

Nemůže tudíž být opodstatněná námitka matky, že otec blanketní odvolání doplnil o odvolací důvod a odvolací návrh až po uplynutí odvolací lhůty.

Na základě přezkoumání dosavadního obsahu spisu soudu prvního stupně odvolací soud nezjistil, že by řízení před soudem prvního stupně trpělo některou ze zmatočností vad, uvedených v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o.s.ř. či jinou vadou, která by měla nebo mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí soudu ve vztahu k řízení o výchově a výživě nezletilé [redacted] a ohledně styku otce s nezletilou, k nimž je odvolací soud povinen přihlížet z úřední povinnosti. Trpí však zmatočností vadou ve vztahu k řízení o udělení souhlasu za otce s vycestováním nezletilé [redacted] do Švýcarska, které bude místem jejího trvalého bydliště a výkonu školní docházky. Soud prvního stupně jednání konané ve věci výchovy a výživy dne 12.6.2015 odročil za účelem vyhlášení rozsudku na 17.6.2015. Uvedeného dne (17.6.2015) však před vyhlášením rozsudku vyhlásil usnesení, jímž zahájil řízení o nahrazení souhlasu otce s vycestováním nezletilé [redacted] do Švýcarska, které bude místem jejího trvalého bydliště a místem výkonu školní docházky, a zároveň jmenoval pro toto řízení nezletilé kolizním opatrovníkem Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně. Poté vyhlásil rozsudek, jímž rozhodl i o této (nově zahájené) věci. Jednání, při němž měl být pouze vyhlášen rozsudek, se zúčastnili zástupci obou rodičů, kolizní opatrovník však přítomen nebyl. I pokud by bylo možné v této věci řízení zahájit i bez návrhu, bylo by nutné usnesení o zahájení řízení doručit účastníkům (při vyhlášení nepřítomným) do vlastních rukou (Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí nebyl jednání přítomen) a dále jim doručit usnesení o jmenování kolizního opatrovníka, proti němuž je přípustné odvolání (ani přítomní zástupci rodičů se práva odvolání proti tomuto usnesení nevzdali). Pokud tedy nebylo usnesení o zahájení řízení a jmenování kolizního opatrovníka řádně doručeno všem účastníkům a nebyl pro takové řízení pravomocně jmenován kolizní opatrovník, a soud prvního stupně přesto v takové věci rozhodl, trpí řízení vadou ve smyslu § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř., neboť nezletilá nebyla řádně zastoupena, a dále vadou ve smyslu § 229 odst. 3 o.s.ř., neboť účastníkům byla odňata možnost o této věci před soudem jednat. Odvolací soud však poukazuje na to, že v dané věci (při neshodě rodičů v záležitostech pro dítě významných) řízení bez návrhu zahájit nelze. Jedná se o řízení ve věcech pro nezletilé dítě významných, na nichž se rodiče nemohou dohodnout (§ 466 písm. j) zákona o zvláštních řízeních soudních, dále jen z.ř.s.). Podle § 468 odst. 1 z.ř.s. lze v takové věci řízení zahájit jen na návrh zákonného zástupce. Z obsahu spisu se však podává, že matka takový návrh učinila, a to v podání ze dne 14.5.2014, jímž se zároveň vyjádřila k návrhu otce na úpravu výchovy a výživy. Soud prvního stupně však o tomto jejím návrhu nejednal, nejmenoval nezletilé pro takové řízení kolizního opatrovníka.

Podle § 213a odst. 1 a § 120 odst. 2 o.s.ř. doplnil odvolací soud dokazovací zprávou o prošetření poměrů ve Švýcarsku, potvrzením rodinného lékaře Dr. med. Markuse Lanza ze dne 13.11.2015, potvrzením Tělocvičného spolku [redacted] ze dne 12.11.2015, zprávou učitelky [redacted] ze dne 18.11.2015, zprávou třídní učitelky nezletilé [redacted] ze dne 16.11.2015, potvrzením Krasobruslařského klubu Thun ze dne 19.11.2015, potvrzením AT Management Support GmbH ze dne 23.11.2015, potvrzením o výdělku matky za říjen 2015, potvrzením o zdravotním pojištění nezletilé [redacted] ve Švýcarsku, rodným listem nezletilé [redacted] narozené 19.11.2015, a daňovými přiznáními otce za rok 2012, 2013 a 2014.

Ze zprávy o prošetření poměrů ve Švýcarsku odvolací soud zjistil, že rodina žije v rodinném domě ve vlastnictví manžela matky. Dům je prostorný, k domu patří velká

zahrada. Nezletilá [redacted] její bratr [redacted] mají vlastní vkusně zařízený pokoj. Dům je z hlediska dostupnosti potřebných služeb a institucí situován ve střední části obce. Kamarádi nezletilé, kteří navštěvují stejnou školu, bydlí v blízkosti [redacted]. V rámci šetření byl proveden pohovor s nezletilým [redacted]. Z něho vyplynulo, že mu nezletilá [redacted] i matka chybí a přeje si, aby se brzy vrátily. On sám je ve [redacted] spokojený, hodně dobře se tam integroval. Návrat matky s nezletilou by si přál i manžel matky. Bylo hovořeno i se sousedkami [redacted] a [redacted]. Obě uvedly, že mezi nimi a rodinou matky byly přátelské vztahy, stýkaly se, nezletilá [redacted] kamarádila s místními dětmi, byla ve Wattenwil šťastná.

Z potvrzení Dr. med. [redacted], rodinného lékaře [redacted] se nezletilá těší dobrému zdraví.

Podle potvrzení Tělocvičného spolku [redacted] ze dne 12.11.2015 navštěvuje nezletilá [redacted] cvičení družstva mládeže [redacted]. Roční příspěvek činí 30,- Fr.

Ze zprávy učitelky DaZ [redacted] ze dne 18.11.2015 bylo zjištěno, že od nového roku nezletilá znovu navštěvuje hodiny DaZ (němčina jako druhý jazyk). [redacted] působí uvolněně, otevřeně, vstřícně, a projevuje zájem. V malé skupině dělá jazykové pokroky. Svoji veselou povahou hodně přispívá k pozitivní pracovní atmosféře.

Ze zprávy třídní učitelky [redacted] ze dne 16.11.2015 odvolací soud zjistil, že nezletilá [redacted] chodí do školy veselá a dobře se podílí na vyučování, třídu ji akceptuje, váží si jí a [redacted] je do třídy dobře začleněná. Učitelka kladně hodnotí zájem nezletilé i její výsledky v jednotlivých předmětech.

Podle potvrzení Krasobruslařského klubu Thun ze dne 19.11.2015 [redacted] navštěvuje 1. dětský kurz od 14. října do 9. prosince 2015 a již je zapsaná do 2. dětského kurzu od 13. ledna do 17. března 2016. Jeden kurz se skládá z devíti lekcí a stojí 100,- CHF.

Z potvrzení AT Management Support GmbH ze dne 23.11.2015 odvolací soud zjistil, že matka je od 1.10.2015 zaměstnaná v tomto podniku jako administrativní pracovnice v řízení projektů s 30 - 40% úvazkem za hodinovou sazbu 24,- CHF. Podle mzdového vyúčtování za říjen 2015 činil v tomto měsíci čistý příjem matky 1.321,19 CHF.

Z potvrzení o zdravotním pojištění nezletilé [redacted] zjistil odvolací soud, že nezletilá má ve Švýcarsku sjednáno zdravotní pojištění, přičemž měsíční pojistné činí 96,30 CHF.

Z rodného listu nezletilé [redacted], narozené [redacted] z matky [redacted] [redacted] narozené [redacted] bylo zjištěno, že jako otec je uveden [redacted], narozený [redacted].

Z daňových přiznání otce odvolací soud zjistil, že v roce 2012 činily příjmy otce 1,805.559,- Kč, výdaje 1,083.335,- Kč, takže dílčí základ daně (rozdíl příjmů a výdajů) činil 722.224,- Kč. Daň v roce 2012 činila 108.330,- Kč, po uplatnění slev na dani činila daň 70.086,- Kč. V roce 2013 činil rozdíl příjmů a výdajů 928.875,- Kč (příjmy 2,322.187,- Kč, výdaje 1,393.312,- Kč), daň po uplatnění slev činila 114.480,- Kč. V roce 2014 činil rozdíl příjmů a výdajů 955.481,- Kč (příjmy 2,388.702,- Kč, výdaje 1,433.221,- Kč), daň po uplatnění slev činila 118.470,- Kč.

Při jednání před odvolacím soudem otec uvedl, že výdaje v souvislosti s podnikáním uplatňuje v paušální výši 60 %, přičemž faktické výdaje (souvisí s dopravou, telefony, vzděláváním, nákupem počítačů apod.) činí 700-800.000,- Kč ročně. Dříve (asi před dvěma roky) otec platil za pronájem kanceláře 20.000,- Kč čtvrtletně. V současné době je najímán firmou, v jejíchž prostorách má kanceláře, takže za pronájem neplatí nic. Dále otec uvedl, že jeho dcera [redacted] již ukončila studium, a to asi před dvěma lety, takže vyživovací povinnost k ní zanikla. Mladší [redacted] studuje stále vysokou školu. Otec oběma [redacted] platí měsíčně 3.000,- Kč a k tomu jim doplácí částky tak, jak uvedl před soudem prvního stupně.

Rodiče při jednání před odvolacím soudem shodně uvedli, že od nařízení předběžného opatření otec platil na výživu nezletilé [redacted] částku 3.000,- Kč, a to až do června 2015 včetně. Od července, tedy poté, kdy byl vyhlášen rozsudek soudu prvního stupně, pak pravidelně měsíčně platí 8.000,- Kč.

Soud prvního stupně zjistil správně a dostatečně skutkový stav věci, který v průběhu odvolacího řízení doznal změn v tom, že otec přibyla vyživovací povinnost k nezletilé [redacted] [redacted] narozené [redacted] a byly doloženy příjmy rodičů. V ostatním lze pro stručnost na závěry soudu prvního stupně o skutkovém stavu odkázat.

Soud prvního stupně posoudil věc správně i po právní stránce.

Odvolací soud shodně jako soud prvního stupně posuzoval věc jednak podle zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, a to pokud posuzoval předpoklady pro stanovení výživného za dobu do 31.12.2013. Ohledně výchovy nezletilé, styku s otcem a v otázce výživného za dobu po 1.1.2014 postupoval již podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, neboť v tomto směru je z hlediska hmotněprávního posouzení vázán již touto novou právní úpravou účinnou v době, v níž soud rozhoduje (o výchově a o styku) a která se vztahuje k nároku na výživné po dni nabytí účinnosti citovaného zákona, tj. po 1.1.2014, jak mu ukládají přechodná ustanovení nového občanského zákoníku, obsažená v § 3028 odst. 1, 2 část věty před středníkem.

Podle § 908 občanského zákoníku (dále jen o.z.), nežijí-li spolu rodiče nezletilého dítěte, které není plně svéprávné, a nedohodnou-li se o úpravě péče o takové dítě, rozhodne o ní i bez návrhu soud. V ostatním se ustanovení § 906 a 907 použijí obdobně.

Podle § 907 o.z., soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů, nebo do střídané péče, nebo do společné péče; soud může dítě svěřit i do péče jiné osoby než rodiče, je-li to potřebné v zájmu dítěte. Má-li být dítě svěřeno do společné péče, je třeba, aby s tím rodiče souhlasili (odst. 1). Při rozhodování o svěřeni do péče soud rozhoduje tak, aby rozhodnutí odpovídalo zájmu dítěte. Soud přitom bere ohled na osobnost dítěte, zejména na jeho vlohy a schopnosti ve vztahu k vývojovým možnostem a životním poměrům rodičů, jakož i na citovou orientaci a zájem dítěte, na výchovné schopnosti každého z rodičů, na stávající a očekávanou stálost výchovného prostředí, v němž má dítě napříště žít, na citové vazby dítěte k jeho sourozencům, prarodičům, popřípadě dalším příbuzným i nepříbuzným osobám. Soud vezme vždy v úvahu, který z rodičů dosud o dítě řádně pečoval a řádně dbal o jeho citovou, rozumovou a mravní výchovu, jakož i to, u kterého z rodičů má dítě lepší předpoklady zdravého a úspěšného vývoje (odst. 2). Soud při rozhodování o svěřeni dítěte do péče dbá rovněž na právo dítěte na péči obou rodičů a udržování pravidelného osobního styku s nimi,

na právo druhého rodiče, jemuž dítě nebude svěřeno, na pravidelnou informaci o dítěti, dále soud here zřetel rovněž ke schopnosti rodiče dohodnout se na výchově dítěte s druhým rodičem (odst. 3).

Podle § 85 zákona o rodině, oba rodiče přispívají na výživu svých dětí podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů (odst. 2). Při rozsahu jejich vyživovací povinnosti se přihlíží k tomu, který z rodičů a v jaké míře o dítě osobně pečuje (odst. 3, věta první).

Podle § 96 odst. 1 zákona o rodině, při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika.

Podle § 911 občanského zákoníku, výživné lze přiznat, jestliže oprávněný není schopen sám se živit.

Podle § 913 občanského zákoníku, pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného (odst. 1). Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlédnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlédne se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost (odst. 2).

Podle § 915 odst. 1 občanského zákoníku, životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.

Podle § 388 o.z., dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.

Podle § 891 odst. 1 o.z., rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se spolu dohodnou, jak se rodič, který dítě v péči nemá, bude s dítětem stýkat. Nedohodnou-li se rodiče, nebo vyžaduje-li to zájem na výchově dítěte a poměry v rodině, soud styk rodiče s dítětem upraví. V odůvodněných případech může soud určit místo styku rodiče s dítětem.

Odvolací soud se ztotožňuje s rozhodnutím soudu prvního stupně, pokud nezletilou Barbaru svěřil do péče matky. V řízení bylo prokázáno, že oba rodiče jsou schopni nezletilou vychovávat a oba také mají odpovídající podmínky pro zajištění řádné péče o dceru a její všestranný rozvoj. Také nezletilá Barbara má k oběma rodičům a též k jejich partnerům klidný vztah. V tomto směru jsou podmínky obou rodičů v podstatě shodné. Přesto jsou zde

další skutečnosti, v důsledku kterých je v zájmu nezletilé, aby byla svěřena do péče matky. Především přes kladný vztah k oběma rodičům [redacted] se více identifikuje s matkou a sama si přeje žít nadále s ní. Svě přání přitom nesdělila pouze v rámci pohovoru s kolizním opatrovníkem a před soudem, ale toto její stanovisko vyplývá i ze znaleckého posudku vypracovaného na základě osobního vyšetření znaleci. Přitom znalci nezjistili, že by nezletilá byla ze strany některého z rodičů manipulována. Vyslovené přání žít ve Švýcarsku s matkou a celou její rodinou tudíž odpovídá skutečnému přání [redacted] nejedná se o pouhé slovní vyjádření, k němuž by byla manipulována. Dalším důvodem ve prospěch péče matky je polorodý bratr nezletilý [redacted] nímž od narození žila v jedné domácnosti a ke kterému má velmi dobrý vztah. I společně s ním si [redacted] přeje nadále žít v jedné rodině, což je i v zájmu zachování a upevňování jejich vzájemných sourozeneckých vztahů. Svěření nezletilé do péče matky tak respektuje veškerá hlediska uvedená v § 207 o.z. včetně ochoty matky k zajištění kontaktů nezletilé s otcem. Naopak podmínky pro svěření nezletilé do stídadavé péče v posuzovaném případě nejsou splněny, a to s ohledem na vzdálenost bydlišť obou rodičů. Navíc za situace, kdy každý žije v jiném státě, takže výuka ve školách neprobíhá podle shodného vzdělávacího programu, rozdílná je výuka jazyků i komunikace v rozdílných jazycích. Stídadavý pobyt u každého z rodičů by proto nepochybně velmi negativně působil na vzdělávání nezletilé [redacted] narušoval by kontinuitu její školní výchovy. I při respektování závěrů Ústavního soudu proto v daném případě není stídadavá výchova v zájmu nezletilé. Soud prvního stupně tudíž nepochybil, pokud nezletilou svěřil do péče matky, přičemž zároveň své rozhodnutí náležitě z hlediska ustanovení § 907 o.z. odůvodnil.

Soud prvního stupně nepochybil ani při stanovení výživného otcí, které odpovídá zákonným hlediskům uvedeným v ustanoveních § 85 a 96 odst. 1 zákona o rodině, nyní § 913 a 915 občanského zákoníku. Při posuzování schopnosti, možnosti a majetkových poměrů rodičů vycházel odvolací soud z toho, že matka od 1.10.2015 pracuje na zkrácený pracovní úvazek s příjmem 1.321,19 CHF (na poloviční úvazek pracovala i před tím, než na základě rozhodnutí švýcarského soudu byla nucena vrátit se s nezletilou do České republiky). Matka je od 7.5.2014 vdaná, manžel [redacted] pracuje jako IT specialista. Vyživovací povinnost má matka ještě k nezletilému [redacted] narozenému [redacted] na kterého dostává výživné 700,- CHF. Od bývalého manžela matka dostávala na základě rozhodnutí soudu výživné 600,- CHF (povinnost stanovená od právní moci rozsudku o rozvodu do února 2016) a z titulu majetkového vypořádání manželů po rozvodu 500,- CHF měsíčně počínaje červnem 2010 (k úhradě celkové částky 8.500,- CHF). Vzhledem k věku nezletilé svoji vyživovací povinnost matka plní zčásti osobním výkonem péče. Otec pracuje jako OSVČ a jeho průměrný čistý měsíční příjem dle daňového přiznání činil v roce 2012 54.344,80 Kč, v roce 2013 67.866,25 Kč a v roce 2014 69.750,90 Kč. Vzhledem k tomu, že otec uplatňuje výdaje v paušální výši 60 % a jeho skutečné výdaje jsou (jak sám uvedl) nižší, je skutečný příjem otec vyšší cca o 20.000,- Kč. Otec má vedle [redacted] ještě vyživovací povinnost k již zletilé dceři [redacted] studující vysokou školu, které kromě výživného výrazně přispívá na úhradu jejích potřeb (bydlení, koničky apod.), a od [redacted] též k nezletilé [redacted]. Kromě toho velmi štedře přispívá i zletilé dceři [redacted] která již ukončila studium a je zaměstnaná a tedy schopná se sama žít. Je tudíž nepochybně, že příjem otec a jeho majetkové poměry jsou velice dobré. Odvolací soud při posouzení výše výživného rovněž zohlednil odůvodněné potřeby nezletilé dané věkem, školními povinnostmi i mimoškolními aktivitami. Podle názoru odvolacího soudu s ohledem na poměry rodičů i nezletilé odpovídá zákonným hlediskům pro stanovení výživného podle § 85 odst. 2 a 96 odst. 1 zákona o rodině a od 1.1.2014 § 913 a 915 občanského zákoníku výživné stanovené soudem prvního stupně ve výši 8.000,- Kč.

Pokud otec namítal, že soud prvního stupně nepřihlédl k jeho sdělení, že v nejbližší době očekává narození dalšího potomka, odvolací soud poznamenává toto. V souladu s ustanovením § 154 odst. 1 o.s.ř. je pro rozsudek rozhodující stav v době jeho vyhlášení. To znamená, že soud nemůže přihlížet ke skutkovým okolnostem, které mají (mohou) nastat až po vyhlášení rozsudku. Pokud se však v budoucnu rozhodné okolnosti změní, je možné takový rozsudek změnit (§ 163 o.s.ř.). Soud prvního stupně v době vyhlášení rozsudku tudíž nemohl přihlížet k tomu, že otec očekává narození dalšího potomka. K této skutečnosti však již přihlédl odvolací soud, neboť v průběhu odvolacího řízení se otci narodila dcera [redacted]. Odvolací soud však uzavřel, že narození nezletilé [redacted] neznamená takovou změnu, pro kterou by bylo nutné výživné ve výši 8.000,- Kč stanovit nižší částkou. Vycházel přitom ze zjištěných poměrů otce, které umožňují i po narození další dcery výživné na nezletilou [redacted] ve výši 8.000,- Kč platit, aniž placení výživného negativně ovlivní životní úroveň otce a jeho rodiny. A dále přihlédl k tomu, že s přibývajícím věkem se potřeby nezletilé [redacted] stále zvyšují, takže ve srovnání s rokem 2012, od kdy bylo výživné ve výši 8.000,- Kč stanoveno, její potřeby vzrostly. Od té doby uplynuly tři roky, nezletilá zahájila povinnou školní docházku, věnuje se mimoškolním aktivitám.

Soud prvního stupně správně výživné stanovil od 20.12.2012, kdy rodiče zrušili společnou domácnost. Otec od té doby na výživu dcery ničím nepřispíval, a to až do doby, kdy mu předběžným opatřením bylo uloženo platit výživné v nezbytné míře ve výši 3.000,- Kč. Od června 2014 až do června 2015 včetně tudíž platil na výživu nezletilé 3.000,- Kč měsíčně a od července 2015 platí 8.000,- Kč měsíčně. Za dobu od 20.12.2012 do 30.11.2015 mu tak vznikl dluh na výživném v celkové výši 204.097,- Kč (za prosinec 2012 ve výši 3.097,- Kč, za měsíce leden 2013 až květen 2014 ve výši 136.000,- Kč, tj. 17 měsíců po 8.000,- Kč, a za měsíce červen 2014 až červen 2015 ve výši 65.000,- Kč, tj. 13 měsíců po 5.000,- Kč, za dobu od července 2015 otec dluh na výživném nevznikl). Odvolací soud uložil otci tento dluh zaplatit do 30.6.2016, tedy ve lhůtě, která je přiměřená výši dluhu, poměrům otce i zájmu nezletilé, aby finanční prostředky na svoji obživu získala ve lhůtě co nejkratší (§ 160 odst. 1 věta za středníkem o.s.ř.).

Námítka otce, že stanovení dlužného výživného za nezákonné vycestování matky s dcerou do Švýcarska je výsměchem právnímu řádu, není způsobilá přivodit změnu napadeného rozhodnutí. V souladu s ustanovením § 85 odst. 1 zákona o rodině a § 911 o.z. trvá vyživovací povinnost rodičů k dětem do doby, pokud nejsou schopny samy se žít. Na trvání vyživovací povinnosti tudíž nemá vliv to, zda jeden z rodičů neměl fakticky možnost o dítě pečovat (v daném případě v důsledku vycestování matky s nezletilou do Švýcarska), ale jediným hlediskem je v tomto směru schopnost dítěte se samo žít. V případě nezletilé [redacted] je s ohledem na její věk zcela zřejmé, že nebyla schopna se sama žít a byla výživou odkázána na (oba) rodiče. Nárok na výživné je nárokem dítěte a vzhledem k tomu, že otec výživné řádně neplatí (až do vydání předběžného opatření neplatil žádné, poté jen v míře nezbytně nutné), je povinen dlužné výživné ve prospěch nezletilé dcery doplatit.

Důvodná není ani námítka otce, že v době soužití rodičů to byl jedině on, kdo finančně rodinu zabezpečoval. Skutečnost, jak se v době společného soužití rodiče (každý z nich) podílel na zabezpečení společné domácnosti, bylo věcí jejich dohody, a zřejmě vycházela z možností a schopností každého z nich. Případné vyšší finanční plnění otce nelze započítávat na jeho budoucí výživné (po zrušení společné domácnosti).

Odvolací soud se v podstatě ztotožňuje i s rozhodnutím soudu prvního stupně ohledně úpravy styku otce s nezletilou [REDAKCE]. Rozsudek změnil pouze v části týkající se styku v lichém roce o vánočních prázdninách, a to s ohledem na námitku otce (vznesenou při jednání před odvolacím soudem). Formulace „od soboty, kterou prázdniny počínají“ nekoresponduje s tím, že (jak uvedla matka) ve Švýcarsku probíhá vyučování ještě na Štědrý den dopoledne, resp. situace tak, jak byla soudem prvního stupně upravena, rozhodně nebude pravidlem (a rozhodnutí by tak v podstatě bylo nevykonatelné, neboť by nebyla taková sobota, kterou by zároveň začínaly prázdniny). Proto odvolací soud upravil počátek styku o vánočních prázdninách v každém lichém roce od 23.12. od 18.00 hodin, přičemž bude na matce, aby z výuky na Štědrý den nezletilou omluvila (vzhledem k četnosti takové situace omluva z výuky nijak nenaruší vzdělání nezletilé). Pokud jde o otcem namítaný styk o letních prázdninách, tedy jeho trvání v délce čtyř či pěti týdnů, byla tato otázka vyřešena již opravným usnesením soudu prvního stupně (ze dne 13.7.2015, č.j. 30 Nc 7/2013-677), potvrzeným odvolacím soudem usnesením ze dne 21.9.2015, č.j. 32 Co 395/2015-734. Styk vymezený soudem prvního stupně o letních prázdninách od soboty, kterou prázdniny počínají do následující páte soboty účhu prázdnin, zahrnuje čtyři po sobě jdoucí týdny. V tomto rozsahu upravený styk je přiměřený situaci, kdy nezletilá žije s matkou ve Švýcarsku a osobní styk s otcem proto probíhá pouze o prázdninách, respektuje však i právo nezletilé (a též matky) na její individuální program a společné prázdniny s matkou a bratrem.

Ze všech shora uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. o svěřením nezletilé do výchovy matky, II. o určení výživného otci, V. o styku otce s nezletilou prostřednictvím skype a VIII. o zrušení předběžného opaučul, jímž bylo matce zakázáno vycestovat s nezletilou mimo území ČR, podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil. Podle § 220 odst. 1 o.s.ř. napadený rozsudek změnil ve výroku III. o dlužném výživném, neboť rozhodoval o dlužném výživném za jiné období, ve výroku IV. písm. c) o styku otce s nezletilou v lichém roce o vánočních prázdninách tak, aby tato úprava korespondovala se školními povinnostmi nezletilé, a dále (s ohledem na zrušení rozsudku ve výroku VI.) ve výroku IX., kdy vyslovil předběžnou vykonatelnost, a to domčením rozsudku, pouze u výroků I., IV., V. a VIII. Ve výroku VI. odvolací soud napadený rozsudek podle § 219a odst. 1 písm. a) o.s.ř. zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V něm soud prvního stupně projedná návrh matky na udělení souhlasu za otce s vycestováním nezletilé [REDAKCE] do Švýcarska, které bude místem jejího trvalého bydliště a výkonu školní docházky, ze dne 14.5.2014, přičemž neopomene pro toto řízení nezletilé jmenovat kolizního opatrovníka a rozhodnout i o jeho nákladech. Řízení zahájené usnesením soudu (dne 17.6.2015) zastaví.

Vzhledem k tomu, že odvolací soud částečně změnil rozsudek soudu prvního stupně, rozhodoval znovu o nákladech řízení před soudy obou stupňů v rozhodnutých věcech, a to o nákladech státu i o nákladech účastníků řízení navzájem (§ 224 odst. 2 o.s.ř.). O nákladech řízení státu před soudem prvního stupně rozhodl odvolací soud podle § 148 odst. 1 o.s.ř., podle něhož má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. V posuzovaném případě vznikly státu náklady v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku ve výši 47.554,50 Kč. Podle závěrů znaleč jsou oba rodiče vhodnými vychovateli nezletilé [REDAKCE] oba jsou schopni saturovat její emocionální a vývojové potřeby, nezletilá má k oběma rodičům (i jejich partnerům) kladný vztah. Přesto bylo nutné nezletilou svěřit do péče jen jednoho z nich, neboť rodiče spolu nežijí, přičemž otec (stejně jako v době společného soužití rodičů) žije v České republice, zatímco matka bez vědomí a souhlasu otce

s nezletilou odešla do Švýcarska. Iiž jen vzdálenost současných bydlíšť rodičů, navíc v různých státech, tak vylučuje střídavou péči, kterou jako jedno z možných řešení navrhoval otec. S tím souvisí i problematika výuky a vzdělávání nezletilé ve škole (v souvislosti se střídáním různých škol v různých státech s rozdílným vzdělávacím programem, metodami výuky, v jiném jazyce apod.). Nutno však přihlídnout k tomu, že tento stav přivodila matka výlučně svým rozhodnutím. Z tohoto pohledu nelze proto hovořit o úspěchu či neúspěchu toho kterého z rodičů, byť nakonec byla nezletilá svěřena do péče matky (s níž se dle znaleců více identifikuje a která je schopna nezletilé poskytnout stabilnější rodinné prostředí). Z toho důvodu také soud prvního stupně uložil matce, aby nezletilou ke styku otci předávala v místě jeho bydliště, tedy aby sama na své náklady nezletilou ze Švýcarska do České republiky ke styku (a zpět po skončení styku) dopravila (a odvolací soud se s tímto rozhodnutím ztotožnil). Nelze tudíž uzavřít, že by některý z rodičů byl v řízení zcela úspěšný a naopak druhý neúspěšný, proto je namístě, aby náklady řízení státu hradili oba rovným dílem, když zároveň ani u jednoho z nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Odvolací soud proto každému z rodičů uložil zaplatit České republice na účet Okresního soudu Praha - východ částku 23.777,25 Kč, přičemž lhůtu ke splnění této povinnosti stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.

O nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 1 a 2 za použití § 151 odst. 1 a § 146 odst. 1 písm. a) o.s.ř. s tím, že účastníci se práva na jejich náhradu vzdali a vzhledem k tomuto typu řízení ani neshledal okolností, které by odůvodňovaly jiné rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, lze ji vymáhat cestou výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

V Praze dne 15. prosince 2015

Mgr. Jana Boudová Zvěřinová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jaroslava Havelková

